

Peking in druge pesmi

Alojz
Ihan

PEKING Skoraj nihče več se ne spominja, tudi sam sem slučajno naletel na tri mesece star časopis in prebral: »Peking: Vojska pobila 3000 študentov«, in sem se čudil, kako vse izginja, čeprav je bilo sprva slehernega groza, potem pa smo rekli: vsi imamo vendar hladilnike in zamrzovalne skrinje, pod nebo nas vozijo avioni, na postaji čaka električni vlak: nihče ne more ubijati gospodarjev hladilnikov in mikrovalovnih pečic in tudi tam je bil morda vse skupaj samo nesporazum, ter se bodo vojaki vsak čas nerodno opravičili, študentje pa si popravili pomečkane obleke, zajahali svoja kolesa in se odpeljali v menze na večerjo.

OSTROSTRELCI Nihče ne ve, od kod njihova čudna strast, da ne sprožijo, ampak spremljajo nič slutečo žrtev na muhi in ji dovolijo, da se še nekaj časa sprehaja, da se pogovarja z mimoidočimi, da po ugodnih cenah nakupuje v samopostrežbi,

da hodi na skrivne sestanke, da se ljubi na klopek parka in v avtomobilu in šele, ko avtomobil spelje, sprožijo tik preden bi jim žrtev izginila za obzorje, preden bi se izgubila, in bi ostali sami z napolnjenim orožjem, sprožijo, čeprav vedo, da bodo po strelu postali otožni in jim bo šlo na jok kot brodolomcu, ki mu izginja ladja pod gladino, in jih bo bolelo dolgo, vse dokler ne ugledajo novo žrtev in si jo zavzeto, skoraj ljubeče pilepijo na muho.

*

In se zbojim, da dobivam moč kot Bog prvi dan in bo ustvarjena sleherna moja beseda, tudi laž, kletev in otroška zloba in bodo ustvarjene vse moje sanje in bodo spet potopi in nebeški ognji, ljudje, ki se jim bodo odprle oči, bodo izgnani iz raja in zaradi nesmiselnega maščevanja bodo rodovi in ljudstva poginjali kot mrčes, dokler ne bom nehal spati in skušal samo še brezčutno strmeti in čakati, da besede počasi izgubijo moč in se svet ohladi in se razblini v noč, kot je bil nekoč samo noč, prazna in spokojno pripravljena, da razblini sleherno svetlobo še preden bi bilo lahko prepozno.

*

Spet se sprašujem, če pomeni že konec: to, da vmes prižgem cigareto in utrujeno otresam pepel in strmim kot iz tujega sveta v tvoje telo in skušam ujeti nek znan napev ali stavek iz starega filma in se sprašujem, če bo mogoče pozabiti ta izstop in sploh vse pozabiti in spet zapreti oči in spet verjeti in se ljubiti; počasi dogoreva cigareta in tudi ti s pogledom skrivaj iščeš svojo obleko ali vsaj spodnje hlačke in oba veva, da bo kmalu minil čas za odrešilni dotik s kožo in

se bova ohladila kot kamnita bogova, in kot bogova začela drseti vsak v svojo nemo noč in jo polniti s planeti in slepečimi sonci, da bi prišlo jutro, prvi dan.

*

Najprej ti odpnem krilo, da obnemoš kot ptica in se s kriki otreseš svojih imen, potem natančno pozabljam tvoj obraz in ko prideva do mesa, so pozabljene že vse najine zgodbe in sva si tuja kot netopirja, ki se vrtinčita v temi in jo prepredata z neznanimi kriki in šiframi, in se praskava in strgava, da postaneva gladko olupljena, enostavna kot morski kumari in utripava enolično kot praživali ali alge v svojem sluzastem, toplem soku, in se pod njegovo gluho gladino spokojno razkrajava do molekul in atomov vse do prvega dne, njegove preproste noči in svetlobe, ko so bile začete vse zgodbe in končane tiste, ki se ne bi mogle končati.

ZAJEC Spet sem obstal in onemel; plima je zagrinjala obalo, deklice pa niso jokale, ko jim je voda požirala potice, veselo so čepele v mivki in še naprej hranile lačno morje; in vsi smo strmeli, kako znajo s svojimi bistrimi zrkli gledati skozi desetletja, in lahko vsako svojo bodočo potico že vnaprej zamesijo, vsako bodočo obleko pomerijo, z vsakim bodočim klobukom se sprehajajo, in če nenadoma planejo v jok, storijo to z razlogom, in vsi, ki se jim posmehujejo, ne slutijo, kaj je deklica nekje daleč nenadoma zagledala, kaj spoznala, kaj izgubila, in jo je zgrabil jok, in še dolgo ne bo pozabila, in bo tudi potem v njej ostala neka žalost, dokler se ne zgodi in ne bo takrat nihče

razumel njene vdanosti, pripravljenosti, moči, kot ni nekoč nihče razumel drobne deklice in njenega ihtenja.

*

Če si moja smrt, mi reci, da si prvič smrt in te je strah in drgetaš, ko si greva naproti in ne veš, zakaj potrebuješ vonj mojih sledi in me iščeš kot izgubljen pes iz tesnobe in potrebe po toplem bitju, in ko me najdeš, se bova z enako grozo opazovala in skupaj trepetala in ob prvem dotiku skupaj umrla.

Priti

(Odlomek iz romana »V znamenju lipicanca«)

Jože Felc

Nekaj ženic, ki so lezle k večerni maši, ga je srečalo.

Ene so se ustavile, videl je, kako stiskajo debele molitvenike v belih, koščenih dlaneh, od katerih binglja paternošter s križcem na koncu. Nihalo iz jagod paternoštra se je nekoliko ustavilo, tudi klot, iz katerega so bile ukrojene ohlapne kute ženic, se je umiril, nato pa spet zavaloval, kajti v zvoniku je pozvonilo, maša bo vsak čas.

Mrak se je zgostil skoraj v temo, vendar je bil svet prav dobro razpoznavan, saj bi ga čutil kot svojega, tudi če bi bila že trda tema. Sprehodil se je bil po hribih in vrtačah tolikokrat kot otrok, še večkrat kot mladenič.

Ko je bil že čisto sam na kolovozu, se je spomnil, da je bil nazadnje na tistem mestu tedaj, ko so domači fantje priredili veselico, pred tem pa je bil skupen lov. Zjutraj se je začelo. Pse so pognali v breg, lovci v zelenih uniformah pa so se zadržano, skoraj sprehajaje dotipavali od enega do drugega grma ali drevesa. On je bil spredaj, neke vrste gonič. Zakaj je bil to, nihče drug ni imel takšne vloge. Pravzaprav je bil neke vrste pes.

Ni vedel, ali je njegova vloga sploh pomembna ali pa je raven kar tako. Lovci so se čez čas razredčili v nekakšno fronto, ki je zasledovala pse